سەماحەتی حەکیم ..ڕزگار بوون لە دەوڵەتی کرێدار بە ئەکتیڤکردنی کەرتەکانی بەرهەمهێنانی وەك پیشەسازی و کشتوکاڵ و گەشتیاری و وەبەرهێنان و تەکنەلۆژیا دەبێت

لەچوارچێوەی سەردانەکەی بۆ پارێزگای میسان بەڕێز عەمار حەکیم سەرۆکی ڕەوتی حیکمەی نیشتمانی لەڕۆژی 25-4-2024 چاوی کەوت بە کۆمەڵێك لە کەسایەتی دیار و چالاکی ئەو پارێزگایە و لەگەڵ ئەوان چەند بابەتێکی پێشهاتە سیاسی و کۆمەڵایەتی تاوتوێ کرد. سەماحەتی دوای ئەوەی گوێیستی قسەی ئامادەبووان بوو، ڕوویکردەوە کە عێراق بەرەو پێشەوە دەڕوات و چەندین ئاماژەی گەورە هەیە بۆ چاکبوونەوە و شتی ئەرێنی کەڵەکە بووش هەیە، بەڵام گۆڕانکاری گرنگ ئەوەیە کە بەرژەوەندی هەمووان لەگەڵ سەقامگیرییە.

سەماحەتی ئاماژەی بە سەقامگیری ئەمنی و سیاسی و کۆمەڵایەتی و گۆڕانەوەی هەماهەنگی کۆمەڵایەتی لە نێو هەموو پێکهاتەکان کرد کە ئاماژەیە بە لەناوچوونی شتە هەستیارییەکان و گوتی ئەمە دیاردەیەکە کە پێویستە تێبینی بکرێت و هەڵوەستەی لەسەر بکەین، جگە لە بوونی هاوپەیمانی بەڕێوەبردنی دەوڵەت کە گۆڕانکارییەکی ئەرێنی لە ئاستی سیاسیدا نوێنەرایەتی دەکات و داوای گۆڕینی ئەو بیرۆکەیە دەکات دەربارەی بارودۆخی عێراق کە دەڵێت بارودۆخی عێراق ناجێگیرە داواشی کرد بە شێوەیەکی واقیعی سەیری عیراق بکرێت و گوتیشی کاری ئەوان ە کە دەستکەوت و گۆڕانکارییەکان لای ڕای گشتی باس بکەن.

سەماحەتی ئاماژەی بەو ئامێرە شەیتانییانە کرد کە هەوڵیان داوە دۆخی عێراق تێك بدەن و داوای کۆتاییهێنان بە دۆخی دەوڵەتی کرێدار کرد و گوتی نابێت چارەنووسی عێراق تەنها بە نرخی نەوتەوە ببەسترێت، پێویستە ئابوورییە کە بەهۆی ئەکتیڤکردنی کەرتەکانی کشتوکاڵ و پیشەسازی و گەشتیاری و وەبەرهێنان و تەکنەلۆژیاوە بەپێش بخەین و ستایشی ئەو هەوڵانەی کرد کە بوونەتە هۆی دابینکردنی پێویستی ناوخۆ لە دانەوێڵەی گەنمدا و جەختی لەوە کردەوە کە عێراق زەوییەکی پیشەسازی هەیە ئەگەر بارودۆخی بەرهەمهێنان لە ڕووی کۆمەڵایەتی و لۆجستییەوە بەردەست بێت و هەروەها ڕوونیشیکردەوە کە وەبەرهێنان ئەمە پێویستی بە کلتوورێکی قبوڵکردنی وەبەرهێنەر و باوەڕپێکردن هەیە کە وەبەرهێنەر بەدوای بەرژەوەندی ئابووریدا دەگەڕێت لە ڕێگەی وەبەرهێنانەوە و هەروەها چارەسەرکردنی واقیعی خراپی ئیداری و هێڵی سوور و بیرۆکراتی.

لە بواری گەشتیاریدا سەماحەتی دووپاتی کردەوە کە عێراق لە ڕووی سروشتی و شوێنەوارناسی و ئایینییەوە چەندین شوێنی گەشتیاری هەیە کە نوێنەرایەتی دەرفەت و سەرچاوە ئابوورییە گرنگەکان دەکەن، لە هەمان کاتدا جەختی لەوە کردەوە کە لەگەڵ پێشکەوتنی تەکنەلۆژیا و گۆڕانکارییەکانی زیرەکی دەستکرد بەردەوام بێت بۆ ئەوەی لە جیهان و گۆڕانکارییەکانی لەو بوارەدا دوا نەکەوتبێت و ڕوونیشیکردەوە کە

لامەرکەزییەت فەلسەفەی سیستەمی سیاسی ئێستایە و بناغەی دادپەروەری سامان و دابەشکردنی □□□کان لە بواری بیناسازی و بنیاتنانەوەدا ئەمە هاوکات بوو لەگەڵ قەیرانی ئابووری و گرنگیدانی دەوڵەت بە شەڕی دژ بە تیرۆریزم و گواستنەوەی بودجە بۆ ئەو قۆناغە، ئەمەش ئاماژە بەوە دەکات کە قۆناغەکە پەیوەستی بە ڕاهێنان و ڕێنمایی ڕوون هەیە کە لەگەڵ فەلسەفەی یاسای 21 بۆ ئەنجومەنی پارێزگاکان بگونجێت.

بەڕێز حەکیم ئاماژەی بەوەشکرد کە دوو بنەما هەیە، یەکەمیان پابەندبوون بە ناوەندکردنەوە و بنەمای دووەمیش بریتییە لە جێبەجێکردنی لامەرکەزییەت وەک بنەمایەکی دەستووری و فەلسەفەی سیستەمێکی سیاسی کە ئەو دەستکەوتانە بەرپرسیار بکات لە بەرگریکردن لە لامەرکەزییەت، چونکە ئەوە باشترین ڕێگایە بۆ بەدیهێنانی دادپەروەری کۆمەڵایەتی.

هەروەها جەختی کردەوە لەسەر گرنگی مامەڵەکردن لەگەڵ تورکیا لە هاوکێشەیەکی سێ لایەنەوە کە لە ئاو و بازرگانی و ئاسایش نوێنەرایەتی دەکرێت و ئاماژەی بەوە کرد کە ئاراستەکە بەڕێوەبردنی باشی ئاوە و پێشوازی لە هەماهەنگی و ڕێککەوتنەکانی نێوان لایەنەکانی عێراق و تورکیا دەکات و گرنگی بیرەکە و تێڕوانینەکان بۆ بەرەوپێشبردنی واقیعی پارێزگاکان ڕوون دەکاتەوە و ئەو بیرەکانە دەخاتە بەردەم توێژینەوە و گفتوگۆ و پەرەپێدان.

لە دۆسیەی هاوپەیمانەتی نێودەوڵەتیدا، بەڕێز حەکیم داواکارییەکەی نوێکردەوە بۆ کۆتایی هێنان بە ئەرکەکانی هاوپەیمانەتی نێودەوڵەتی دژی داعش لە ڕێگەی دیالۆگ و بە شێوەیەکی دۆستانە، لە هەمان کاتدا پەیوەندییەکانی ڕاستەوخۆی نێوان عێراق و هەندێک لە وڵاتانی هاوپەیمانانی بە جیا لەسەر بنەمای بەرژەوەندییە هاوبەشەکان و پاراستنی سەروەری عێراق، هەروەها ئاماژەی بەوەدا کە هاوپەیمانی نێودەوڵەتی لە ئێستادا ئامانجی پێکاوە و پێویست نییە، ئاماژەی بەوەش کرد کە سەردانەکەی سەرۆک وەزیران بۆ ئەمەریکا بۆ تاوتویکردنی ڕێککەوتنی ستراتیژییە کە بە زۆرینەی دەنگی ئەندامانی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق پەسەند کرابوو.

سەماحەتی حەکیم جەختی کردەوە لەسەر پێویستی پاراستنی پێگەی عێراق وەک یاریزانێکی سەرەکی لە ناوچەکەدا بە چارەسەرکردنی کێشە هەڵپەسردراوەکان و ڕوونیشیکردەوە کە سەردانە هەرێمییەکان لە چوارچێوەی پەیوەندی و بنیاتنانی پەیوەندی ئەرێنیدا دێن بە خزمەتکردنی عێراق و لەگەڵ هەڵوێستی فەرمی عێراقدا هاوسەنگن لە کاتی گفتوگۆکردن لەسەر ئاڵوگۆڕی بیروڕا لەسەر پرسە هەرێمییەکان.

سەماحەتی ئاماژەی بەوەدا کە ئابووری پەیوەستی بە بڕیاری بوێرانە هەیە و داوای دەستپێکردنی تەرخانکردنی سندوقی دارایی بە هەژارترین پارێزگاکان کرد و ڕایگەیاند کە مەیسان دووەم شارە لە نەوت لەدوای بەسرە لەڕووی بەرهەم هێنان و پێویستی بە قەرەبووکردنەوە هەیە بە کاریگەرییە کۆمەڵایەتی و ژینگەییەکان و جەختیشی کردەوە لەسەر بەهێزکردنی گەنجان و باوەڕ بە تواناکانیان، چونکە سەرکەوتنی گەنجان پەیامەک دەدات بۆ ئەوانی تر کە گرنگی گرەویان لەسەر پێدانی هەل پێیان بە وەرگرتنی پۆست و شوێنی گرنگ، جەختیشی کرد لەسەر نەهێشتنی مادەی هۆشبەر کە ئافاتەکە هەڕەشە لە ئاسایشی کۆمەڵگا دەکات.